

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить із вересня 1934 року.

1 грудня 2009 року.

№№ 23-24 (2857-2858)

ІМЕННІ СТИПЕНДІАТИ НАШОЇ ALMA MATER

ЛЮДИНА МАЙБУТНЬОГО

Максим Сидоренко – наполегливий і старанний студент. Це всебічно розвинена людина, інтереси якої виходять далеко за межі обраної спеціальності

Брав участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом «Авіація та космонавтика. Аеронавігація» в Національному авіаційному університеті (м. Київ) і зайняв перше місце в секції «Двигуни й енергетичні установки літальних апаратів» та перше місце на олімпіаді за напрямом «Авіація та космонавтика».

Брав участь у X та XI Міжнародних молодіжних конференціях «Людина і космос». Має Диплом за кращу доповідь на тему «Тепловий режим детонаційної камери» і публікацію «Блок керування та контролю за парогенератором», розробив програмне забезпечення для теплового розрахунку ракетного двигуна, яке користується попитом серед фахівців із тепло-техніки.

Погодився допомогти у роботі за господарчим договором. На виконане завдання,

не пов'язане з його майбутньою спеціальністю, він витратив усього лише семестр.

Для дипломної роботи юнак проводить наукові експериментальні та теоретичні дослідження в науково-дослідному Інституті технічної механіки Національної академії наук України.

Навички в теплотехніці, електроніці та програмуванні допомагають Максиму самостійно, без консультації з фахівцями виготовляти електронні пристрої для контролю та керування паровими котлами.

Усі п'ять років навчання цей студент – староста групи.

Цього навчального року одержує стипендію Фонду підтримки обдарованої молоді «Україна», який очолює випускник і Почесний доктор нашого університету Л. Д. Кучма.

Кафедра двигунобудування планує навчання М. Сидоренка в аспірантурі.

Л. ПРОНЬ,
завідувач кафедри
двигунобудування, професор.

НА ЗНІМКУ: Максим СИДОРЕНКО.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- Іменні стипендіати нашої Alma mater – 1 стор.
- Якими подіями запам'ятається університету 2009 рік? – 1–4 стор.
- Інноваційні форми навчання – 2 стор.
- Про Інформаційний центр Європейського союзу в науковій бібліотеці – 2 стор.
- До 85-річчя від дня народження класика української літератури нашого випускника П. А. Загребельного – 3 стор.
- Здоров'я – це фізкультура надворі – 4 стор.

Запрошуємо студентів, викладачів, співробітників університету до співпраці з нашою газетою і в наступному році! Приходьте зі статтями, замідками, фотознімками пропозиціями!

2009 РІК. ЯКИМ ВІН УВІЙДЕ В ІСТОРІЮ УНІВЕРСИТЕТУ?

ПІДСУМКИ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

3 ДИПЛОМОМ УНІВЕРСИТЕТУ

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара підготував за державним замовленням денної форми навчання 1577 фахівців з вищою освітою; 702 особи влаштувалися на роботу на підприємства державної та відкритої акціонерної форм власності, 763 – на приватні підприємства, решта – були рекомендовані до вступу в магістратуру чи аспірантуру або одержали право на самостійне працевлаштування.

Дипломи бакалавра ДНУ імені Олеся Гончара одержали 53 іноземці (громадяни КНР, Росії, Азербайджану, Вірменії, Казахстану, Узбекистану, Туреччини, Ізраїлю); дипломи магістра та спеціаліста видано 39 іноземцям (громадянам Росії, КНР, Узбекистану, Молдови та Казахстану).

(З доповіді ректора М. В. Полякова «Про підсумки роботи університету в 2008/2009 навчальному році»).

НА МІЖНАРОДНОМУ ФЕСТИВАЛІ

ПЕРШЕ МІСЦЕ

На У Міжнародному фестивалі франкомовних студентських театрів, який відбувся цього року в Дніпропетровську, група «Феєрія» у складі студенток Г. Нікітіної, К. Грицай, Е. Магометової, М. Ткачук, А. Давіденко, Ю. Опанасько, А. Бабкіної, К. Танцюри із спектаклем «8 жінок» за п'єсою Робера Тома зайняла перше місце.

Призом переможцям була участь у Міжнародному франкомовному фестивалі театральної імпровізації та університетських театрів у м. Тімішоара (Румунія). Ми виступали поза конкурсом разом з колективами Румунії, Молдови, Сербії та Бельгії.

О. ПАЛЬКЕВИЧ,
ст. викладач кафедри романської філології, керівник групи «Феєрія».

НА ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

ПРО ПРАВООСВІТНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК

Юридичні клініки створені у всіх вищих навчальних закладах України, які здійснюють підготовку юристів. Тому для студентів-консультантів є дуже корисним обмін досвідом. Для цього ми провели в рамках святкування 20-річчя юридичного факультету Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих учених «Правоосвітницька діяльність юридичних клінік на базі вищих навчальних закладів».

До організації конференції залучили Асоціацію юридичних клінік України, юридичну клініку та локальний осередок Ліги студентів Асоціації правників України Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара. Головне управління юстиції у Дніпропетровській області.

У конференції взяли участь близько ста учасників.

Безумовно, конференція сприятиме вдосконаленню роботи юридичних клінік, оскільки йшлося на ній про організаційні форми діяльності студентів-консультантів та актуальні проблеми теорії і практики застосування галузевого законодавства – юридичні клініки є однією із пріоритетних форм професійно зорієнтованої роботи студентів у позаурочний час, і діють вони задля формування правової культури громадян.

О. СОКОЛЕНКО,
директор юридичної клініки.

НА ПЕРШОМУ РЕГІОНАЛЬНОМУ МАТЕМАТИЧНОМУ ТУРНІРІ «ЄВРИКА-2009» ДЛЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ

12 УЧАСНИКІВ – ПРИЗЕРИ

Дніпропетровський ліцей-інтернат фізико-математичного профілю з Регіональним центром моніторингу освіти та механіко-математичним факультетом ДНУ ім. О. Гончара вперше провели турнір «Єврика-2009» для учнів 10-11 класів.

У змаганнях взяли участь 64 учні з Дніпропетровська, Кривого Рогу, Дніпродзержинська, Синельниківського, Павлоградського, Вільногірського, Криничанського, Магдалинівського та Широкивського районів Дніпропетровської області.

Призові місця зайняли Ткаченко Павло, Пугач Антон, Козиненко Олександр, Леус Олександр, Супрун Андрій, Єгоров Віктор, Граніна Наталія, Саленко Дмитро, Смагін Ігор, Тімашов Михайло, Горбонос Павло, Міленін Дмитро.

Змагання проводилось у двох номінаціях: дослідницька теоретична олімпіада та конкурс з обчислювальної математики й математичного моделювання.

У складі журі були найкращі студенти й аспіранти університету – призери та переможці Всеукраїнських та Міжнародних студентських олімпіад.

Регіональний математичний турнір «Єврика-2009» – оригінальне математичне змагання. Турнір відрізняється від інших олімпіад тим, що розв'язання запропонованих задач може бути інтуїтивним, не обов'язково суворо за правилами.

І. БАЛАНЕНКО,
директор Регіонального центру моніторингу освіти.

НА ОБЛАСНОМУ КОНКУРСІ «МОЛОДІ ВЧЕНІ – ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ» ПЕРЕМОГЛИ ТРИ НАШІ ПРОЕКТИ

Уперше цього року Дніпропетровська обласна державна адміністрація провела конкурс проектів «Молоді вчені – Дніпропетровщині» на отримання матеріального заохочення.

Подано було вісімнадцять проектів з восьми вищих навчальних закладів та одного науково-дослідного інституту. На першому етапі, навесні, кожний проект отримав десять незалежних провідних учених. П'ять проектів набрали незадовільну сумарну кількість балів.

Тринадцять проектів із п'яти вищих навчальних закладів та одного науково-дослідного інституту продовжили боротьбу у другому турі в вересні. Молоді вчені-керівники проектів провели прилюдну презентацію своїх проектів і відповіли на за-

питання експертної комісії. Усі тринадцять проектів успішно захищені й отримали сертифікати на заявлену суму матеріального заохочення.

Три проекти молодих учених Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара стали переможцями, а саме: «Вміст важких металів організм дрібних ссавців як критерій забруднення біогеоценозів Дніпропетровської області» (керівник проекту: к.б.н., м. н. с. НДІ біології Земляний О. А.); «Створення бази даних по провідних наукових школах Дніпропетровщини» (керівник проекту: к.т.н., доцент кафедри радіоелектронної автоматики фізико-технічного факультету Лисенко Н. О.); «Система оцінки комбінованого впливу забруднюючих речовин на біологічні об'єкти» (керівник проекту: м. н. с. НДІ біології Шемет С. А.).

Начальник Головного управління освіти і науки Сиченко В. В. та начальник управління науки, вищої та професійно-технічної освіти Демура А. Л. на урочистому засіданні в Дніпропетровській обласній державній адміністрації вручили керівникам проектів-переможців сертифікати на матеріальне заохочення.

Обласний конкурс проектів «Молоді вчені – Дніпропетровщині» планується проводити щорічно. Тому молодим ученим уже зараз можна замислитися, який проект вони будуть подавати на конкурс навесні 2010 року.

Н. ЛИСЕНКО,
голова ради молодих учених ДНУ імені Олеся Гончара

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ НАКРЕСЛЮЮТЬСЯ ЦІКАВІ ПЕРСПЕКТИВИ

Подвійний диплом – український і бразильський – можуть мати молоді фахівці аерокосмічної галузі, які вступатимуть на наш фізтех. Це цілком реальна й, напевне, не дуже далека перспектива якщо вже в цьому році буде підписана угода між Дніпропетровським національним університетом і м. Бразилією. А поки що під час зустрічі у нас науковців двох навчальних закладів обговорювалися деталі такої угоди.

Усім студентам, які прагнуть участі в академічному обміні з Бразилією, ректор М. В. Поляков обіцяє забезпечити поглиблене вивчення португальської мови. До речі, на нашому фізтехі вже здобуває освіту один бразильський студент.

Аерокосмічна галузь кілька років тому об'єднала Україну і Бразилію міжурядовою угодою. Дві країни працюють над реалізацією спільного проекту будівництва космічного ракетного комплексу «Циклон-4» на пусковому центрі «Алкантара». Розвивається українсько-бразильське підприємство «Алкантара-Циклон-Слейс». З української сторони роботи проводять ДКБ «Південне» та ВО «Південний машинобудівний завод». Логічно, що бразильських колег зацікавив і наш університет, який готує конкурентоспроможні кадри для аерокосмічного комплексу.

(За інформацією на сайті ДНУ імені Олеся Гончара).

У ДОЦЕНТА П. Є. МИШУРЕНКО – ЮВІЛЕЙ

ПРИРОДНІ ЗДІБНОСТІ ПЛЮС ПРАЦЕЛЮБСТВО

У Поліні Єгорівни Мишуренко гармонійно поєдналися великі природні здібності і надзвичайне працелюбство.

Спеціальність «Українська мова і література» обрала свідомо, до душі. Як тільки вступила на філологічний факультет Дніпропетровського державного університету, почала працювати на благо філологічної науки. Певні мовознавчі питання розглянула у своїх курсових та дипломній роботі (наприклад, «Мова творів А. Тесленка», «Мова творів Я. Галана» та ін.), наполегливо вивчала мовні особливості різних регіонів України. Матеріали діалектологічних до-

сліджень зберігаються в Інституті мовознавства в Києві, а здобуті в експедиціях знання Поліна Єгорівна використала у своїй подальшій науковій роботі.

Темою кандидатської дисертації обрала фразеологію. Це була актуальна тема. У фразеології лінгвісти вбачають одну із специфічних рис мови свого народу.

Після захисту дисертації написала близько 50 статей, основні проблеми яких пов'язані з діалектологією та фразеологією. Розробку фразеологічних питань розширила. Матеріали висновки статті П. Є. Мишуренко «До питання про варіювання українських прислів'їв за їх лексичним складом» (1970 р.) згодом були використані в підручнику «Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія» (За загальною редакцією академіка І. К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1973). Цей підручник досі залишається найвидатнішим здобутком української лексикології. Ця колективна монографія – перший ґрунтовний науковий курс української лексикології та фразеології, який так глибоко і всебічно висвітлює якнайширше коло питань, пов'язаних зі словниковим складом і фразеологією сучасної української літературної мови.

Тривалий час Поліна Єгорівна займалася збиранням матеріалів до Діалектологічного атласу. «Полтавські діалектизми в мові українських народних прислів'їв та приказок» – це перша вичерпна друкована праця науковця з діалектології. І, як бачимо, вона нерозривно пов'язана з фразеологією. Можна сказати, що ця стаття – певною мірою перехідний етап від однієї галузі (фразеології) до іншої (діалектології). Цій праці, безсумнівно, була притаманна наукова новизна, адже в українському мовознавстві того часу ми не можемо назвати спеціальних розвідок, присвячених характеристиці діалектних явищ у прислів'ях та приказках.

Праця «Особливості говорки в зоні міждіалектних контактів» була надіслана до «Спільнослов'янського атласу». Діалектологічні спостереження Поліни Єгорівни вражають не стільки кількісним виходом статей, скільки повнотою і цінністю.

У 1980-х роках доцент П. Є. Мишуренко – досвідчений педагог-мовознавець. На цьому етапі проблематика її праць найбільше торкається педагогічного процесу. Це – методичні розробки для вчителів середніх та вищих шкіл, теоретичні і практичні праці для учнів та студентів, теоретичні спостереження і практичні поради з проблемних питань українського правопису. Її статті публікуються в журналі

«Українська мова та література в школі», в методичних навчальних посібниках.

Вона керувала гуртком української мови, була опонентом на захисті двох кандидатських дисертацій, рецензентом методичних збірників, відповідальним секретарем редакційної колегії таких видань, як: «Питання української діалектології і міжмовних (міждіалектних) контактів», «Народні говори Наддніпрянщини», «Сучасні говори Наддніпрянщини», «Українська народна лексика».

У співавторстві з проф. В. С. Ващенко та проф. А. М. Поповським уклали бібліографічний посібник «Українська мова в школі» (1992 р.). У покажчику подається систематизована науково-методична література для вчителів, студентів та широкого кола лінгвістів.

Студентка М. Мосенцева у випускній роботі «Творчий доробок П. Є. Мишуренко» спробувала систематизувати й описати науково-педагогічний доробок Поліни Єгорівни. «Праці П. Є. Мишуренко й сьогодні актуальні для філологів-практиків. Їх цікаво й легко читати, тому що написані логічно, аргументовано й ясно, в них є багато фактичного матеріалу», – зробила висновок молода дослідниця.

Близько тридцяти років, до виходу на пенсію, П. Є. Мишуренко працювала на кафедрі української мови нашого університету. І хоч потім продовжувала фахову роботу у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури, а зараз – на заслуженому відпочинку, але із своїм університетом зв'язків не пориває, і університет з нею – теж. Поліна Єгорівна брала участь у наукових конференціях ДНУ, а в збірнику до 90-річчя ДНУ ім. О. Гончара «Дослідження з мовознавства: біографічний покажчик наукових і навчально-методичних праць викладачів кафедри української мови» вміщено статтю про доцента П. Є. Мишуренко. На ювілей Поліни Єгорівни гостями були й колеги з університету.

Усе життя Поліна Єгорівна прищеплює своїм учням любов до своєї країни, мови, культури, традицій. І це стало для неї самої джерелом сили і творчої наснаги, яке не дає їй втратити громадську активність і творчий потенціал.

Т. СОБКА.

(За матеріалами випускної роботи студентки гр. УА-98-1 М. Мосенцевої «Творчий доробок П. Є. Мишуренко»).

НА ЗНІМКУ: доцент П. Є. МИШУРЕНКО в 1980-і роки. Фото з альбому П. Є. Мишуренко.

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ

ВІВАТ, ІНТЕРНЕТ!

Я – фізик за складом мислення й оптиміст за складом характеру. Якщо трапляється щось не дуже приємне на перший погляд, я раптово згадую, що все залежить від точки зору або від точки відліку. Отож, коли впровадження тритижневого карантину стало неминучим, я раптом подумала: треба спробувати дистанційне навчання!

Ще кілька років тому я почала спілкуватися зі своїми студентами за допомогою мережі Інтернет. Справа в тому, що я викладаю англійську мову на факультеті фізики, електроніки та комп'ютерних систем, а якщо корот-

ко: читаю фізику англійською мовою. Мені здалося цікавим і навіть необхідним навчити студентів користуватися англійськими сайтами, де вони мали б можливість знайти додаткову інформацію з теми, що вивчається, «погратися» аплетами – інтерактивними анімаційними моделями експериментів із фізики – і навіть бути віртуально присутніми на лекціях англійських викладачів фізики. Студенти, зацікавлені таким способом отримання інформації, надали мені свої електронні адреси, і я надіслала їм адреси корисних сайтів. Згодом таких студентів ставало все більше, тому вже чотири роки я, знайом-

лячись із новою генерацією майбутніх фізиків, одразу ж обмінююся з ними електронними адресами. Мої студенти вже звикли раз чи двічі на тиждень одержувати електронні листи з темою «ФФЕКС - English».

Отже, коли оголосили карантин у навчальних закладах країни, я одразу ж розіслала своїм студентам «листи щастя» з таким текстом: «...пропоную згадати, що ми живемо у 21 сторіччі, і максимально використовувати технічні можливості сьогодення, а саме: проводити заняття за розкладом, але в режимі відеоконференції!»

Уже ввечері я стала отримувати відповіді: це було б надзвичайно цікаво, зручно і майже романтично – перебувати вдома і водночас бу-

ти присутнім на лекції. Але багато хто поїхав дотому, де не тільки високошвидкісного, але часом зовсім ніякого Інтернету немає...

Тоді я запропонувала студентам «компромисний» варіант: я буду, як і раніше, надсилати їм тексти та завдання на електронну адресу, а вони виконуватимуть завдання у програмі Word та надсилатимуть мені на перевірку. До речі, щоб перевірити електронускриньку двічі на тиждень, не обов'язково мати Інтернет вдома – можна зайти і до комп'ютерного клубу, який є навіть у найдальшому селі.

Зараз я щодня отримую електронні листи від своїх студентів. Там виконані завдання. Я перевіряю їх, відповідаю на запитання, висловлюю зауваження, даю

поради. Коли зберемося разом, я питаю, чи не цікавіше було працювати з комп'ютером, ніж писати в зошиті. На мою думку, таким чином студенти набувають навичок працювати з латинською розкладкою клавіатури, поліпшують письмову англійську, оскільки Word коректує як правопис, так і стилістику. І взагалі: робити домашнє завдання на комп'ютері – це сучасно!

Від себе можу сказати: працювати таким чином мені цікаво. Хоча, звісно, це займає більше часу, але я маю можливість ретельно працювати з кожним студентом. Наприкінці пари, після традиційного «Запитання є?» я найчастіше чую «Немає!» Хтось соромиться здатися незрозумілим, хтось поспішає до буфету, комусь треба

швиденько «доробити» завдання до наступного колоквиуму... А якщо студент сам-сам з комп'ютером, він може обдумати запитання, коли йому зручно, може передумати і поставити інше – і не треба соромитися: ніхто ж не знатиме, скільки часу він витратив на побудову цього запитання, а, по-друге, запитує він у комп'ютера, і викладач «не тисне» на нього своєю присутністю.

Безсумнівно, у «дистанційному навчанні» є свої недоліки, але не можна заперечити: Інтернет у навчанні – це цікаво і зручно!

Н. РУМЯНЦЕВА,
викладачка кафедри
іноземних мов
для технічних
і природничих
спеціальностей

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЄВРОСОЮЗУ

Москва. На зустрічі представників Інформаційних центрів Європейського союзу в Україні, Росії та Білорусі, у якій взяли участь директор наукової бібліотеки С. В. Кубишкіна та бібліотекар Т. В. Юдіна.

Сьогодні у світі діють понад 600 Інформаційних центрів Євросоюзу. У Росії – при бібліотеках найбільших університетів та наукових установ.

Ми ознайомилися з роботою Інформаційного центру Російської академії наук та Московського державного інституту міжнародних відносин. Директор М. Курган розповів, що в Інформцентрі зібрана велика бібліотека про країни Євросоюзу. Читальний зал оснащений 16 комп'ютерами з доступом до світової мережі і копіювальною технікою. Електронна бібліотека представлена не тільки студентам і співробітникам інституту, але й науковцям інших установ.

Європейський навчальний інститут при Московському державному інституті міжнародних відносин веде підготовку фахівців – правознавців, журналістів та політологів для роботи в країнах Європейського союзу.

Учасники зустрічі одержали методичні матеріали й обмінялися досвідом.

Про роботу Інформаційного центру ЄС при бібліотеці ДНУ імені Олеся Гончара розповіли директор і відповідальна за його роботу бібліотекар Т. В. Юдіна. Наш центр відкрито

в жовтні 2007 р. при відділі обслуговування іноземною літературою (кімн. 319). Приміщення оформлене символікою Євросоюзу. Тут зосереджені книжки і журнали, одержані з Представництва Єврокомісії в Україні. Складена картотека і каталог на літературу в електронному картковому варіанті.

Оформленню книжково-ілюстраційних виставок «Україна-Євросоюз», «Європа: сторінки історії», які постійно поповнюються новими матеріалами. Читачі користуються ними для написання курсових та дипломних робіт, для вивчення іноземної мови. Бібліотека бере активну участь у засіданнях круглих столів та конференціях із питань євроінтеграції України. Під час відзначення Днів Європи за участю доц. В. І. Пащенко та викладача Г. О. Кальміус відбулася жвава дискусія про політику країн Євросоюзу, систему освіти в Болонському університеті, про перспективи співпраці країн ЄС та про освітні програми.

У минулому році Єврокомісія передала нам комп'ютер, а згодом нас відвідала координатор в Україні Ірина Стаднічук і передала нову літературу.

С. КУБИШКІНА,
директор наукової бібліотеки.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН ПАВЛА ЗАГРЕБЕЛЬНОГО

Ми з гордістю говоримо про давній і тісний зв'язок Павла Архиповича Загребельного з Дніпропетровським університетом. Вісім років його життя, тісно пов'язані з нашим містом, стали тим творчим трампліном, що підніс його у високості красного письменства «Любов до науки», за його ж словами, привела опаленого війною фронтовика саме на філологічний факультет. Університетська класична освіта позитивно, навіть доленосно позначилася на виборі Загребельним майбутнього життєвого шляху, сформувала його ціннісний горизонт, заклала підґрунтя тієї інтелектуальної бази, яка згодом, живлена зарубіжною та вітчизняною літературою, історичними та філософськими працями, викристалізується в монолітність непересічного навіть за світовими масштабами енциклопедичного розуму письменника.

За п'ятдесят років творчого неспокою Павло Загребельний створив, за влучними словами Володимира Яворівського, цілу бібліотеку, якою могла б пишатися будь-яка європейська література: двадцять дев'ять романів, не кажучи вже про повісті, оповідання, п'єси, кіносценарії, статті, рецензії. Мало кому з вітчизняних письменників удалося охопити своєю творчою уявою весь масив тисячолітньої української історії: від будівництва Софіївського собору в романі «Диво» через «Свпраксію», «Роксолану», романи «Я, Богдан», «Тисячолітній Миколай», через другу половину двадцятого століття («Європа-45», «Спека», «Добрий диявол», «Розгін») – аж до нашого сьогодення (романи «Брух» та «Стовпо-творіння»).

Інтелектуальний феномен Павла Загребельного закорінений у його пристрасну любов до книги. Друзі письменника з гордістю говорять про його домашню бібліотеку в Кончі-Озерній, книг у якій вистачило б на повноцінну міську бібліотеку. Ще з університетської лави він захоплювався читанням. Перед тим, як розпочати роботу над новим романом, опрацьовував чимало історичних документів, щоб глибоко й різнобічно пізнати епоху, про яку збирався писати. За свідченням друга Анатолія Дімарова, для кожного роману він збирав стільки інформації, що не під силу було цілому колективу істориків. Такий підхід до творчості зумовив і новаторський для української літератури тип оповідача. Оповідач не тільки володіє інформацією з різних сфер суспільного життя, а й вражає енциклопедичністю знань, високою освіченістю, ерудованістю, що виявляється в «інформаційних» вставках, «пасажах», «переліках» часто наукового змісту.

У романах про страданьське сьогодення – «Брух», «Стовпо-творіння» – Павло Загребельний виступає як інтелектуал-полеміст, як філософ свого часу, який глибоко осмислює протиріччя сучасного йому суспільства, невтішні прогнози якого виявилися напролюд прозорливими. В'ячеслав Медвідь засвідчує, що Загребельний не єдиний з українських письменників істориків, філософів, який з'ясував найголовнішу, найсуперечливішу проблему українського буття: що є власне історія і що – людина в історичному триванні (З доповіді ректора, проф. М. В. Полякова на науковій конференції «Павло Загребельний: рецепція та інтерпретація»).

НА II ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПРО ТВОРЧІСТЬ ПАВЛА ЗАГРЕБЕЛЬНОГО

(ДО 85-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Творчій спадщині П. А. Загребельного присвячено чимало наукових розвідок, монографій, розділи в підручниках, ґрунтовні статті, але й ця, II Всеукраїнська наукова конференція, яка відбулася в нашому університеті, є, безперечно, актуальною, оскільки вона накреслює нові аспекти у вивченні художнього доробку майстра української прози.

В обговоренні проблематики взяли участь філологи Києва, Дніпропетровська, Одеси, Луганська, Запоріжжя. Учені розглянули феномен історичного романіста та авторські стратегії письма, а також утвердження ним у творах про давню історію вічних моральних істин. Опозицію духовності і бездуховності у малих епічних жанрах дослідила

професор кафедри української літератури ДНУ ім. О. Гончара Н. І. Заверталюк, наголошувши на використанні символів, закорінених у слов'янській і античній міфології, на темі суспільної кризи та єднання двох стихій – землі і моря – в «Неймовірному оповіданні» П. Загребельного. Д. філол. н., письменник І. З. Павлюк пригадав подорож до Стамбула разом із народною артисткою України Ольгою Сумською на презентацію роману П. Загребельного «Роксолана» та розповів про особисте листування з прозаїком. Науковці проаналізували жіночі образи в плані їх феміністичного прочитання, проблему самотності та філософію смерті в романі «Юлія, або Запрошення до самовбивства». Кожна доповідь – це новий крок в інтерпретації ба-

гатограє і глибоких за своїм змістом творів письменника. Кафедра української літератури готує до видання науковий збірник за матеріалами конференції.

Учасники зібрання ознайомилися з художньо-публіцистичним фільмом «Далекий, мов зоря, близький як промінь сонця», створеним фахівцями нашого університету, виставою за мотивами роману П. А. Загребельного «Диво» це ніколи не закінчується і не переводиться...» у виконанні студентського театру факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства «Відлуння», експозицією аудиторії-музею, що носить ім'я П. А. Загребельного – у ній представлено листи, архівні документи письменника зібрано ви-

дання його творів різних років, зберігаються особисті речі, подаровані дружиною митця, зокрема ручка, якою написані твори «Роксолана» та «Тисячолітній Миколай»; а прикраса аудиторії №910 живописний портрет майстра слова, виконаний доцентом кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Е. Г. Семешком.

Співорганізатором II Всеукраїнської наукової конференції «Павло Загребельний: рецепція і інтерпретація творчості» виступив Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАН України.

С. НЕЧИПОРЕНКО,
ст. викладач кафедри української літератури

Викладачі історичного факультету побували на Батьківщині Богдана Хмельницького.

Поїздка стала можливою завдяки Інституту суспільних досліджень – громадській організації яка популяризує українську історію, – з нею кафедра історії України має чимало спільних проектів.

Демонструє і коментує фотознімки доцент РЕПАН О. А.:

– Після цієї мандрівки лекції про Визвольну війну, гайдамаччину чи холодноярських повстанців стали суттєво іншими.

Так ми й раніше розповідали студентам про штурм Чигиринатурками. Але, щоб відчувати велич цієї фортеці, нам варто було зійти на Замкову гору в Чигирині побачити відновлений бастион гетьмана Петра Дорошенка, вдивитися в заплыву Тясмину.

Суботів зустрів нас відремонтованою Іллінською

церквою, цілою «пальчаткою», з якої Б. Хмельницький збудував вежу в своєму замку, і – краєвидами. На рівні емоцій я тепер краще розу-

млю Богдана-Зіновія, який не бажав віддавати таку красу акомусь зайді.

Емоцій і відчуттів багато. Одна справа – знати про іс-

нування, інша – відчувати на дотик кору тисячолітнього дерева чи спуститися на дно глибокого яру.

Тепер ми передаємо свої

відчуття та емоції студентам – і я певен, що й вони захочуть відкрити для себе Україну, а далі – показати її вже своїм учням!

●
Фотознімки, привезені істориками з Батьківщини Б. Хмельницького.

ЦЕ ТРЕБА ЗНАТИ ВСІМ!

ГРИП

Грип – тяжка вірусна інфекція. Часто ускладнюється пневмонією, бронхітом, некротичним ларингітом і трахеїтом, отитом, менингоенцефалітом тощо. Грип провокує загострення хронічних захворювань легенів, серцево-судинної, ниркової та ендокринної систем.

ЯК ПОПЕРЕДИТИ ГРИП?

● Вранці перед виходом з дому, вдень і ввечері бажано змазувати слизову всередині носа оксоліновою або теброфеновою мазкою.

● Потримавшись за поручні в транспорті, не торкайтеся потім руками обличчя, губів, не тріть очі. Під час чхання краще прикриватися хусткою або рукавом, але не долонею. Повернувшись додому, вимийте руки, обличчя, прополощіть рот, а ще краще – прийняти душ.

● Корисно збільшити в раціоні кількість овочів, фруктів, щоб одержувати вітаміни в натуральному вигляді.

При появі перших ознак застудного захворювання – ломота в тілі, нежить, біль у горлі й ін. – можна спробувати здійснити комплекс заходів, що «вбивають» хворобу.

Як слід прогрітися: наприклад, зробити для ніг і рук ванни з порошком гірчиці протягом 10 хвилин. Бага-

то пийте – до 10 склянок теплого напою в день.

Не нехтуйте народними засобами лікування застуди. Вони перевірені часом і дуже ефективні.

Добре допомагають інгаляції з протизапальними травами – ромашкою, липою. Ще один чудовий спосіб – подихати відваром картоплі. Кілька разів на день з'їдайте по шматочку лимона з медом.

Якщо бронхіт, спробуйте такий рецепт: 1 столову

ложку шавлії закип'ятити зі склянкою молока, дати настоятися 40 хвилин, процідити і ще раз закип'ятити. Приймати в гарячому вигляді 1 раз на добу безпосередньо перед сном.

У комплексі заходиможуть дати відмінний результат вже на другу добу. Але можуть і зовсім не допомогти.

Якщо ефект від цих процедур мінімальний, симптоми застуди посилюються, а температура підвищується, зверніться до лікаря.

До речі, найефективнішим засобом профілактики грипу є вакцинація. Як показує досвід, щеплення дорослого населення попереджає 70-90% захворювань.

Вакцинація виконується у кабінетах щеплення лікувально-профілактичних закладів. Протигрипові вакцини реалізуються в аптечній мережі м. Дніпропетровська та області.

(Матеріал підготовлено за газетою «Зоря», № 119 від 31 жовтня 2009 року).

ЗДОРОВ'Я – ЦЕ ФІЗКУЛЬТУРА НАДВОРІ

Молоді люди, які мають відхилення у здоров'ї, фізичною культурою займаються у спеціальній групі. Із спецгрупою заняття у будь-яку пору року проводимо надворі: у парку, на спортмайданчику чи в ботсаду. Свіже повітря дуже важливе для людини. І ось чому: воно доставляє необхідні для організму негативно заряджені іони і видаляє позитивно заряджені.

Якість повітря якраз і визначається кількістю негативно заряджених іонів. За даними курортологів, в одному кубічному сантиметрі повітря курортів Кавказу і Криму міститься до 20000 негативно заряджених іонів, на полях за містом – 750-1000, у садах і парках – 300-350, на вулицях міста – 100-200, у спортзалі ще менше.

Здоровій людині, а особливо – з відхиленням у здоров'ї, насамперед необхідні вправи аеробного характеру, які розвивають здібність організму засвоювати кисень (слово «аерація» означає насичення повітрям).

Найменші протипоказання мають найпростіші із вправ аеробного характеру – ходьба та біг. Вони найбільше впливають на організм і не потребують спеціальних умов, їх легко дозувати.

Біг тренує м'язи і серцево-судинну систему, тренує легені, збільшує їх вентиляцію, очищає верхні дихальні шляхи від забруднень. Під час бігу змінюється склад крові, підсилюється прилив крові, збагаченої киснем, до внутрішніх органів.

У процесі занять бігове навантаження розподіляється рівномірно. На початку занять

студенти бігають 4-5 хвилин, у міру адаптації – 6-8. Протягом заняття біг повторюємо не менше трьох разів. Між бігом – трихвилинна ходьба. Поряд із рівномірним бігом різноманітні вправи: дрібний біг, біг зі стрибковими кроками, спиною вперед, приставними кроками, «мотузочкою» та ін.

Протягом перших кількох занять пульсовий режим може бути дуже мінливим: від 180 до 120 ударів за хвилину. Уже на 7-8-ому тижні бігу він стабілізується: 150-170 ударів за хвилину. В осіб із захворюваннями серцево-судинної системи застосування максимальних навантажень є неприпустимим (рекомендуємо біг на короткі і середні дистанції). Але досить тривалі навантаження з помірною інтенсивністю доступні після консультації з лікарем.

Після 6-8-тижневих занять збільшуємо навантаження силовими вправами (присідання, віджимання, вправи на черевний прес, з опором).

Для відпочинку виконуємо вправи на розслаблення координацію, розтягування, елементи самомасажу.

Заняття надворі загартовують студентів. Поступово вони відчувають, що руховий режим і використання цілющих сил природи оздоровлюють їх. От якби вони проводили такі заняття ще й самостійно все життя!

М. МАТЮШЕНКО
старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту.

Зима.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ МОЛОДІЖНИЙ КЛУБ «ШТРИХ»

Це – ідея завідувача читального залу Г. М. Абрамової, а реалізував її колектив бібліотеки.

На перше засідання клубу «Штрих» у жовтні, як і запрошували оголошення у навчальних корпусах, в Інтернеті і просто надворі, зібралися студенти (ДНУ імені Олесея Гончара, Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту і інших навчальних закладів) та школярі, які люблять літературу, музику, мистецтво, творчість.

Бібліотекарі провели анкетування, щоб з'ясувати, що юнаки і дівчата чекають від клубу «Штрих», й одержали відповіді: хочемо щоб нас вислухали, почули й опублікували. Бібліотекарі запропонували спочатку оглянути виставку «Поетичне слово» з книжок письменників Дніпропетровщини які навчалися в нашій Альма-матер, та поетичної збірки студентів і викладачів ДНУ імені Олесея Гончара «Паростки творчості», розповіли про наш навчальний заклад як один із найбільших у Придніпровському регіоні та його наукову бібліотеку запросили користуватися її фондами.

Молоді учасники засідання прочитали вірші – свої й улюблених поетів, а одна студентка, що прийшла із флейтою, виконала два красивих етюди.

Фотознімки про той день уже підготовлені для альбому «Молодіжний клуб «Штрих». Із почутих відбираються кращі вірші – колишні вони, можливо, ввійдуть до поетичної збірки, а децю з цього буде опубліковане в нашій газеті.

Т. ТОМІНА

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ

загублену залікову книжку № 060031, видану Дніпропетровським національним університетом на ім'я Куца Андрія Володимировича загублений студентський квиток ІР № 05914943, виданий Дніпропетровським національним університетом на ім'я Ренге Вікторії Петрівни

ФАКУЛЬТЕТУ ПСИХОЛОГІЇ – 25 РОКІВ

На свято до Палацу студентів з'їхали випускники різних років та колеги з інших вишів України.

За чверть століття факультет підготував понад 2 тисячі фахівців. Вони працюють психологами викладачами у вищих і середніх школах, у психологічних службах підприємств та організацій, центрах по роботі з молоддю тощо.

Щоб стати хоршими фахівцями, студенти факультету беруть активну участь у конкурсах наукових робіт та олімпіадах всеукраїнського рівня і здобувають практичний досвід: для вихованців дитбудинків №1 та «Сім'я», дитячих притулків «Надія», «Барвінок», Центру соціальної реабілітації для неповнолітніх студенти-волонтери організували соціально-педагогічні тренінги, гуртки «Ділова англійська», «Ритміка», «Петриківський розпис», проводять акції милосердя «Від серця до серця», «Планета Добра», «Наш день народження», «День захисту дитинства».

(За інформацією на сайті ДНУ імені Олесея Гончара).

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Пісня вітру

Тріпо челистя, шепоче
Хвилюється жито –
Торкає щокто оксамит
Заворожує пісня пшеничні
Минуле чарує
Цей вітер – як справжній
Несе прохолоду й співанки
То раптом затихне

І чути не стане його
вже ніде.
То знову прокинеться,
зірветься враз:
«Які Ви чарівні!
Кохаю я Вас!»
А потім настане болюче
І знов нескінченне
Т. ВАРВА

Возлюбленной

Ты то, что я искал годами,
И что возникло
между нами?
В знакомстве нашем между
фраз

Сквозил твой меткий
женский глаз.
Твои глаза, твои улыбки,
Движений милье ошибок,
Влекли меня к тебе всегда,
Любил ли я тебя? О да!

О чудо света!
О блаженство!
Меня твое
несовершенство
Поэзию вдохновляло
И силу мысли оживляло.

С тобой очнулся я от сна,
Покинул бредни от вина,
Сидел с тобой
среди свежей
Я в мире сумрачных ночей

О, тайна мира!
Что творится
В твоей душе?
Что там таится?
Быть может, у тебя
внутри
Есть искорка моей любви?!

Д. ЖУРБА
студент гр. ПЗ-07-1.
(3 літературного альманаху ФГІМ «Витражі»).

***

Я знаю мить
Чудову мить
Коли біжить несамовито
Бо кличе
За собою душа
Яка палає смолоסקипом
Я знаю мить

Солодку мить
Немає слів
Вона з любов'ю
Кохає
Й баче лиш його
З собою
Я знаю мить
Чарівну мить
Де серце каже
Ти живеш
Бо він живе тобою
Я знаю мить
Коли біжить
Життя
По світовому колу
І серце б'ється
Лиш тоді
Коли його кохання – зброя.
Т. ТУЗНИЧЕНКО
студент гр. ТР-07-1.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЕЯ ГОНЧАРА ОГолошує конкурс на заміщення вакантних посад:

доцента кафедри іхтіології, гідробіології та екології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(науковий ступінь кандидата біологічних наук, наявність наукових праць, досвід роботи за фахом не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача (англійська мова) кафедри іноземних мов – 2 штатні одиниці (0,75 та 0,5 ставки)

(наявність повної вищої освіти за фахом стаж роботи у ВНЗ не менше 10 років, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри технології виробництва – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність повної вищої освіти за напрямком «Проектування виробництва РКЛА», навчанняв аспірантурі або закінчена аспірантура, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації з технології виробництва ракетно-космічної техніки, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації);

доцента кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(науковий ступінь кандидата філологічних наук, досвід науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача кафедри робототехнічних систем – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність повної вищої освіти за фахом наявність опублікованих наукових праць (тези доповідей, статті, авторські свідчення і т. ін.), стаж науково-педагогічної та методичної роботи у навчальних закладах IV рівня не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України),

викладача кафедри англійської філології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за спеціальністю «Мова та література (англійська)», наявність науково-методичних публікацій, вільне володіння державною мовою України),

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації);

доцента кафедри міжнародних фінансів – 1 штатна одиниця (0,75 ставки)

(науковий ступінь кандидата наук, досвід науково-педагогічної роботи та організаторської діяльності у ВНЗ III-IV рівня акредитації не менше 5 років, вільне володіння державною мовою України),

старшого викладача кафедри загальної та педагогічної психології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за спеціальністю «Психологія», аспірантська підготовка з психології, досвід науково-педагогічної роботи у галузі загальної та педагогічної психології у ВНЗ III-IV рівнів акредитації не менше 3 років, вільне володіння державною мовою України),

асистента кафедри фізичної хімії та електрохімії – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність повної вищої освіти за напрямом «Хімія», закінчена аспі-

рантура за спеціальністю «Електрохімія», вільне володіння державною мовою України),

асистента кафедри математичного аналізу – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра, закінчена аспірантура за спеціальністю 01.01.01 (математичний аналіз), вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації);

старшого наукового співробітника лабораторії нових матеріалів та безвідхідних технологій кафедри безпеки життєдіяльності фізико-технічного факультету (д/б теми 6-218-09) – 1 штатна одиниця (0,6 ставки)

(наявність наукових праць, вільне володіння державною мовою України)

(документи на конкурс приймаються протягом 2 тижнів з дня опублікування оголошення в газеті).

Наша адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

Передплачуйте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» - щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара

Засновник видавця Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара

Адреса ДНУ: 49010 м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг - 1 друкований аркуш Друкофсетний Ціна договірна

Редакція не завжди піділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідальності не несе. Листи, рукописи, ілюстрації не повертаються

Листування з читачами веде тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів

Редакція газетине уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.

При передруку хіпосилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зведена в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, кімн. 204. Тел. 374-98-21.

Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua

Зам. 9-2199. Тираж 1000. ДП № 1259 від 10 жовтня 2005 року. Газета віддрукована в друкарні ВАТ «Видавництво «Зоря», м. Дніпропетровськ, вул. Журналістів, 7. Індекс 40448.

Редактор Т. А. СОБКА